

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2017/63
25. oktober 2017
Hans Aronsen

Naalagaaffinngornissamut kissaatip, kiisalu Kalaallit Nunaata Savalimmuniit Danmarkimillu Naalagaaffeqatigiinnerata qanoq iliorluni pitsasumik oqimaaqatigiinissaasa qularnaarnissaat pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Oqallissaarisoq Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit oqallissaarutaanut qujavugut.

Inuit Ataqatigiit kingullermik 2014-mi oqarpugut aalajangiusimavarput Nunatta aningasarsiornikkut naalakkersuinikkullu namminiilivinnissaa sulissutigigipput. Piujuartitsinermillu tunngaveqarneq ataatsimut isiginninnittumik isumaqartitaraarput, tassani ilaatinnneqarlutik avatangiisitigut, inooqatigiinnikkut, kultuurikkut aningaasarsiornikkullu piujuartitsineq.

Taamatuttaaq namminiilivinnissamik oqariartuuteqarnermi aningaasaqarnikkut naalakkersuinikkullu pissutsit kisimik Inuit Ataqatigiinnit tunngavagineqanngillat. Aningaasaqarniarnikkut naalakkersuinikkullu nammineersinnaanerup ineriaortinneranut peqatigitillugu inuaqatigiinni inuit ataasiakkaat imminnut, siunissamullu inuaqatigiinni akisussaassuseq, tigusissasut, soorluttaaq inuaqatigiit inunnut ataatsiakkaanut akissussaassuseqassasuttaaq.

Inuit Ataqatigiit qitiutitatut pingaartitaraarputtaaq siunissami nunatsinnut atugarissaarnermut akissaqarnissarput. Namminiilivinnissamut aningaasaqarniarnikkut annertuunik unammilligassaqarnerput pissutingalugu. Taamaammallu akisussaassuseqarluartumik naalakkersuinikkut ingerlatsinissaq pisariaqarpooq. Taamatuttaaq isumaqarpugut ilinniartitaanerup, isumaginninnerullu tungaasigut nutarterinissaq pisariaqarluinnartoq, inuaqatigiinni inuttut iluaqtitta nammaqatigiiffiunerpaamik agguataarnissaat angujumallugu.

Inuit Ataqatigiinnik kinaassuseq piginnaasallit ikorfartortarialinnut inuaqatigiit patajaatsumik ingerlanerannut qitiulluinnartutut isigaarput, ilinniartitaanerullu ingerlaavartumik nalilersorneqartuarnissaa pingaartilluinnagaralugu. Nunanilu allani tassani aamma Danmark ilanggullugu ilinniarsimassutsikkut pisariaqartitatsinik tamanik nalilersuilluarluta ilinniarneqarsinnaasunik periarfissiinissaq anguniassallugu.

Aamma oqarpugut nukissaqarnerpaat ilinniarsimassutsikkullu piginnaasallit ikorfartortarialinnut sanngiinnerpaanullu nammaqataallutilu kivitseqataassasut, taamaattumik aamma ilinniarsimassutsikkut qaffassartuarnissaannik periarfissinneqartuartaqartut isumaqarluta.

Tassani anguneqassammat inuaat nunatsiniittut aningaasaqarnikkut, ilinniakkatigut, isumaginninnikkut peqqissutsikkullu naligiinnginnerup namminiilivinnissamut nukittuumik ikaarsaarfiginissaa.

Suliassat taajukkagut annertuuujupput piffissamik suleqatigiinnermillu pitsasumik ataatsimoorfeqarnitsigut anguneqarluarsinnaasutaaq upperiuannarpaput. Inuit Ataqatigiinniillu nuannaarutigiaannarpaput inuaqatigiit nunatsiniittut namminiilivinnissamut piareertutut misigunek taasinikkut aalajangiisussaammata.

Tamaattumik namminiilivinnissaq 67-nik ukioqalernissannut ullulinngikkaluarlugu inuaat namminneq aalajagigassarimmassuk qujamasuutingaara.